PerSaldo
www.pgb.nl

Utrecht: 7 oktober 2021

Betreft: Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Beste (kandidaat-)gemeenteraadsleden,

Iedereen moet zijn leven kunnen leiden zoals hij of zij dat wil. Ook als je een beperking of aandoening hebt. Dit is vastgelegd in het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, die in 2016 ook door Nederland geratificeerd is. Wij vinden dat bij de uitvoering van dit verdrag eigen regie over de zorg en/of ondersteuning, keuzevrijheid, autonomie en vooral ook uitgaan van vertrouwen centraal moeten staan. Ook binnen uw gemeente.

Het pgb stelt mensen centraal en is hét instrument dat ervoor zorgt dat zij hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen. Budgethouders die bewust kiezen voor eigen regie over hun leven en voor het zelf organiseren van hun zorg zetten er hun leven mee op de rit. Het pgb stelt hen in staat, om binnen de mogelijkheden die zij hebben, op hun eigen wijze te functioneren in het leven waar zij voor kiezen.

Samen voor een sterk en stevig pgb
Bij de komende verkiezingen zullen belangrijke gemeentelijke vertegenwoordigers gekozen worden die beslissingen gaan nemen voor inwoners die zorg en/of ondersteuning nodig hebben.

Met dit document willen wij u goed informeren en adviseren, zodat u in staat bent de juiste beslissingen te nemen voor uw inwoners. Op hoofdpunten komt het erop neer dat we u vragen het volgende op te nemen in uw verkiezingsprogramma:

‘Omdat wij het belangrijk vinden dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven en daarmee ook over hun zorg zal de keuzevrijheid voor het persoonsgebonden budget (pgb) of naturazorg blijven bestaan. We zorgen ervoor dat inwoners die met een pgb gaan werken goed toegerust worden, zodat zij hun taken als budgethouder goed kunnen uitvoeren. We zorgen voor toereikende tarieven, zodat een budgethouder in staat is kwalitatief goede zorg en ondersteuning in te kunnen kopen. Door integraal (onderwijs/werk/vervoer/zorg en/of ondersteuning) te kijken naar de hulpvragen bereik je het beste resultaat.’

POSTADRES Postbus 19161, 3501 DD Utrecht
BEZOEKADRES Churchilllaan 11, 3527 GV Utrecht

Heeft u naar aanleiding van deze brief vragen dan kunt u contact opnemen met Aline Molenaar 06 29 06 67 71 of Jacqueline Gomes 06 55 34 26 19.

We wensen u veel succes bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Aline Molenaar
directeur Per Saldo

POSTADRES Postbus 19161, 3501 DD Utrecht
BEZOEKADRES Churchilllaan 11, 3527 GV Utrecht

Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Adviezen en ideeën voor weer een sterk en stevig pgb in uw gemeente

Na ruim zes jaar decentralisatie moeten we helaas concluderen dat veel budgethouders in het gemeentelijk domein ervaren dat er veel wantrouwen is als zij met een pgb hun hulp willen gaan organiseren. Dit komt ook als belangrijk punt naar voren uit het onderzoek van Significant naar de waarde en betekenis van het pgb.

Het pgb staat onder druk. Dit heeft verschillende oorzaken. Daarbij is de keuzevrijheid in het gedrang, zijn tarieven vaak ontoereikend om kwalitatief goede hulp in te kunnen kopen en worden de administratieve lasten steeds hoger. Vertrouwen is de rode draad en nodig om samen vooruitgang te boeken. We moeten terug naar de menselijke maat. Om dit vertrouwen te laten ontstaan is het nodig om eerlijk te durven kijken naar knelpunten, daarover in gesprek te gaan met elkaar en oplossingen te vinden.

Onder druk

Gemeenten hanteren steeds strengere regels doordat een zeer kleine groep het pgb niet juist besteedt. Zij maken fouten en vallen soms ten prooi aan onbetrouwbare aanbieders die frauderen met budgetten. Het gaat echter om een zeer klein groep en vaak hebben zij nooit een bewust positieve keuze gemaakt voor een pgb. Zij zijn vaak door gemeenten in het pgb gedrukt, omdat:

1) de benodigde hulp niet door gecontracteerde aanbieders geleverd kon worden of
2) de aanbieder de hulp alleen via een pgb levert.

En dus wordt het pgb in deze situaties uit nood ‘gekozen’. Bezuinigingen binnen het gemeentelijk domein hebben ook voor de nodige problemen bij budgethouders gezorgd. In veel gemeenten heeft dit tot een afname van het aantal uren hulp en een verlaging van de tarieven geleid. Hierdoor zijn budgethouders niet altijd in staat om kwalitatief goede zorg en/of ondersteuning in te kopen.

Toekomst

Om de toekomst van het pgb binnen gemeenten weer sterk en stevig te maken vragen we u in uw gemeenten de volgende punten de komende gemeenteraadsperiode te realiseren:

1. Een pgb blijft altijd een keus voor inwoners die er bewust voor kiezen en met een pgb kunnen werken;
2. Zorgen voor een goede toerusting van mensen in de toegang en budgethouders/ vertegenwoordigers;
3. Zorgen voor toereikende tarieven om kwalitatief goede hulp, ondersteuning en hulpmiddelen te kunnen inkopen;
4. Zorgen voor een integraal budget voor alle soorten van hulp.

1. Een pgb blijft altijd een keus voor inwoners die er bewust voor kiezen en met een pgb kunnen werken

De belangrijkste mogelijkheid om eigen regie te kunnen voeren is het pgb: zelf kiezen wie jou zorg en/of ondersteuning geeft. En zelf kiezen wanneer, waar en op welke manier dit gebeurt. In de Wmo en Jeudgwet is de keuzevrijheid voor een pgb verankerd. Ondanks deze wettelijke verankering blijkt de keuzevrijheid voor een pgb niet geborgd. Te vaak komen gemeenten met verregaande en extra regels, waardoor het onmogelijk wordt gemaakt om nog voor een pgb te kunnen kiezen.

Ervaring Liann Daalder (32):
"Op mijn 25e ging ik in mijn eigen appartement wonen. Doordat ik al een pgb-team had, wilde ik niet ver van huis wonen om de continuïteit van de zorg te waarborgen. Dat is gelukt! Mijn pgb zorgt ervoor dat ik vrijheid heb die niet anders te realiseren is. Met het grootste goed, dat ik kan en mag kiezen wie mij komt helpen. Ik moet er niet aan denken om door iemand geholpen te worden die ik niet mag en waar ik totaal geen klik mee heb. Zonder pgb had ik niet zelfstandig kunnen wonen. Aan het pgb moet niet steeds opnieuw worden gesleuteld, het biedt zoveel vrijheid voor mensen met een beperking en zeker ook voor de mantelzorgers. Deze vrijheid wordt door veel mensen als vanzelfsprekend gezien, maar dat is het niet. Zonder het pgb is alle vrijheid verdwenen!"

Daarom is het belangrijk dat we terug gaan naar waarvoor het pgb ooit was bedoeld. Iedereen die bewust kiest om eigen regie te voeren over zijn leven en in staat is met een pgb te werken, al dan niet met hulp van een betrouwbare vertegenwoordiger, zal de keuzevrijheid moeten hebben om met een pgb zorg en/of ondersteuning te organiseren. Dit stelt hem of haar in staat om vanuit eigen regie zoveel mogelijk op alle levensterreinen te participeren in de maatschappij. Uitgangspunt van het VN Verdrag Handicap en ook het kernpunt van het pgb.

Mensen met een hulpvraag geven aan dat het belangrijk is zelf voor een zorgverlener te kunnen kiezen. Een vertrouwd gezicht omdat bij zorg ook zeer intieme aspecten aan de orde komen, zoals bij het wassen en verschoning tijdens de menstruatieperiode. Ook bij het openen van persoonlijke post en het openen van kasten is het van belang dat er een vertrouwde hulpverlener is die een hulpvrager zelf heeft gekozen.

2. Zorgen voor een goede toerusting van mensen in de toegang en budgethouders/vertegenwoordigers

Hulpvragers moeten voorafgaand aan het keukentafelgesprek goede en volledige informatie krijgen over de keuze voor een pgb of zorg in natura. De keuze voor een pgb moet altijd een weloverwogen, positieve en bewuste keuze zijn. Alleen door goede en volledige informatie vooraf weten hulpvragers wat een pgb inhoudt en kan een goede afweging gemaakt worden of een pgb past. Daarnaast moeten ook bestaande budgethouders goed toegerust worden en blijven om het pgb te beheren. Ook voor indicatiestellers en onafhankelijk clientondersteuning is kennis over het pgb onmisbaar.

Goede toerusting budgethouders/vertegenwoordigers
Goede informatie vooraf is nodig, zodat een hulpvrager weet waar hij/zij aan begint, een goede keuze kan maken en goed van start kan gaan. Het is ook belangrijk dat hulpvragers met een pgb kunnen werken. Het 10-puntenkader pgb vaardigheid helpt om te zien of een hulpvrager de vaardigheden al onder de knie heeft of dat er op bepaalde punten nog extra toerusting nodig is. Alle informatie over het pgb, hulp en advies vind je op www.pgb.nl. Verwijs hulpvragers voor informatie, advies en toerusting naar deze website.

Gemeenten kunnen voordeel hebben van samen met ons optrekken in de ondersteuning, voorlichting en toerusting van (aankomende) budgethouders en eigen medewerkers. We hebben een gezamenlijk belang: fraude en oneigenlijk gebruik zoveel mogelijk voorkomen. Hiervoor is een goede voorlichting en toerusting van de budgethouders aan de voorkant noodzakelijk. We kunnen hieraan ook bijdragen door het geven van advies en trainingen: www.pgb.nl/hulp-en-advies/

Goede toerusting medewerkers gemeenten
Ook voor medewerkers in de toegang is het belangrijk dat zij goed zijn toegerust op pgb gebied. Dit stelt ze in staat goed af te tasten of iemand een bewust positieve keuze maakt voor een pgb en of er met een pgb gewerkt kan worden. Veel onderbuikgevoelens zullen hierdoor verdwijnen. We bieden ook trainingen en voorlichting op maat aan voor deze medewerkers.

Daarnaast ontwikkelen VNG, SVB, VWS en Per Saldo de komende periode (september 2021-maart 2022) een pgb platform voor medewerkers van gemeenten op de website van de VNG. Op dit platform komen alle ins en outs over het pgb, worden goede voorbeelden gedeeld en kunnen gemeenten aangeven tegen welke knelpunten rond het pgb zij aanlopen. Dit platform is onderdeel van de agenda-pgb van minister Hugo de Jonge. Wij vragen alle gemeenten actief deel te nemen op dit platform. Houd de ontwikkelingen hierover in de gaten.

3. Zorgen voor toereikende tarieven om kwalitatief goede hulp, ondersteuning en hulpmiddelen te kunnen inkopen

Het pgb heeft toereikende tarieven nodig om kwalitatief goede hulp in te kunnen kopen of hulpmiddelen aan te schaffen. Helaas ontvangen wij vaak signalen over gemeenten die de pgb-tarieven (willen gaan) verlagen.

Ervaring van een budgethouder:
"Ik kom enorm in de knel door de tariefsverlaging van €18,- naar €11,90 die de gemeente onlangs heeft doorgevoerd. Hulpverleners die al jaren bij mij werken moet ik nu gaan vertellen dat zij een enorme loonsverlaging krijgen. Ik ben enorm bang om een terugval te krijgen, omdat trouwe hulpverleners afscheid zullen gaan nemen. En waar ga ik nieuwe mensen vinden voor dit tarief?"

Het is van belang om tot een onderbouwd uurtarief van een pgb-zorgverlener te komen, voor zowel formele als betaalde informele pgb-zorg. Hiervoor is inzicht in de verschillende kostencomponenten van een uurtarief nodig, zoals de werkgeverslasten. Q-consult heeft hierover in 2015 samen met VNG en Per Saldo een handreiking geschreven. Wij vragen gemeenten deze handreiking als leidraad te gebruiken bij het vaststellen van de pgb-tarieven. En om te zorgen voor toereikende tarieven zodat de budgethouder de zorgverlener een passend en eerlijk loon kan betalen.

Hulpmiddelen
Het is belangrijk dat een hulpvrager een passend hulpmiddel kan aanschaffen en onderhouden. En dat hiervoor een toereikend tarief wordt afgegeven. Dat is vaak lastig af te leiden van gecontracteerde tarieven, omdat hiermee vaak hoge bulkkortingen gemoeid gaan. Voor inwoners die gebruikmaken van een pgb geldt dat de hoogte van het tarief voor hulpmiddelen met de budgethouder wordt afgestemd, inclusief het pakket van eisen. Daarbij geldt dat de hoogte van het pgb toereikend moet zijn om op basis van het functioneel pakket van eisen (advies) en de werkelijke kostprijs een passend hulpmiddel aan te schaffen en te onderhouden. Wij vragen u als gemeente het normenkader hulpmiddelen te omarmen en te werken volgens het normenkader en de bijbehorende convenanten te ondertekenen.

4. Zorgen voor een integraal budget voor alle soorten van hulp

Met een blik op de komende 4 jaar en dus de toekomst kan een blik op het integraal pgb (Ipgb) niet ontbreken. Integraal wil zeggen dat alle betrokken partijen met elkaar samenwerken om tot een gezamenlijk plan te komen, met 1 toekenning en 1 budget van 1 loket. Sinds jaar en dag is dit ons ultieme doel. Een budget waarin zorg/ondersteuning, wonen, werken, onderwijs/ontwikkeling en mobiliteit op alle levensterreinen hand in hand gaan.

De beoogde effecten van een Ipgb zijn zorg op maat, meer eigen regie, een betere kwaliteit van leven, minder administratieve lasten en een beter hulpaanbod voor de budgethouder. Ook leidt dit in veel gevallen tot een doelmatigere inzet van zorggeld: er zijn minder kosten, omdat veel zaken gecombineerd kunnen worden. Wij vragen alle gemeenten om de wensen en behoeften van individuele inwoners en gezinnen met meerdere hulpvragen centraal te stellen in plaats van het systeem/aanbod en daarbij de verschillende vormen van zorg en ondersteuning in één keer te regelen.

Ziet uw gemeente ook toekomst in een integraal pgb? En wilt u samen met ons een efficiënte en effectieve uitvoering ontwikkelen? Stuur dan een mail naar beleid@pgb.nl.

